

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2020

POĎAKOVANIE

Milí priatelia občianskeho združenia ČERVENÝ NOS Clowndoctors,

podďte sa spolu s nami pozrieť za naším rokom 2020. Bol to rok, ktorý priniesol veľa úsmevov na tvárach detských pacientov a rodičov, seniorom v zariadeniach, ale tiež personálu. Na prvé prečítanie rok ako každý iný. Opak je pravdou. Aj naše každodenné poslanie prerušila na niekoľko mesiacov nepriaznivá epidemiologická situácia. Ako sa hovorí v klaunskom žargóne, „problém je náš chlieb“, pretože vďaka problémom dokážu vytvárať klauni vtipné situácie. Postavili sme sa teda k problémom, ktoré nám nastolil tento rok, čelom a flexibilne sme reagovali na aktuálnu situáciu: keď na jar ostali brány nemocníc a seniorských zariadení úplne zavreté, hľadali a našli sme cesty, ako sa k nim dostať. Aby sme priniesli radosť a humor tam, kde by ich nikto nehladal. A keď to situácia dovolila, mohli sme znova osobne navštevovať detské oddelenia nemocníc - aj vďaka dôvere, ktorú nám preukázali nemocnice. Vážime si, že zdravotnícky personál považuje zdravotných klaunov za prirodzenú súčasť oddelení a uvedomuje si ich prínos v liečebnom procese.

Uplynulý rok bol veľmi premenlivý, ale my sme to zvládli práve vďaka Vám – našim podporovateľom, partnerom, priateľom.

Tentokrát Vám ešte srdečnejšie ďakujeme, že ste pri nás počas roka 2020 stáli.

Zuzana Ambro
výkonná riaditeľka
ČERVENÝ NOS Clowndoctors

Pavel Mihaľák
umelecký riaditeľ
ČERVENÝ NOS Clowndoctors

4

ZDRAVOTNÍ KLAUNI BOLI NABLÍZKU

Online aj pred nemocnicami

Sme jednoducho nezastaviteľní. Pripravili sme hneď niekoľko noviniek, aby sme mohli deťom, rodičom, personálu, ale i všetkým, ktorým bolo ťažko, priniesť humor, radosť – či už osobne, cez okno alebo cez obrazovky.

Od 1. apríla sme pod názvom **Červený Nos Online** postupne spustili niekoľko aktivít v digitálnom priestore. Prostredníctvom interaktívneho videohovoru, teda Klaunskej návštevy online, sa dieťa či senior stretne s dvomi zdravotnými klaunami, ktorí „klopú“ na obrazovky ich mobilov alebo počítačov.

„Celý rok bol pre zdravotných klaunov veľkou skúškou profesionality. Doterajšie intenzívne vzdelávanie a kontinuálna príprava sa veľmi dobre odzrkadlila v pripravenosti na stresové situácie a uchopenie nových výziev. Online priestor sme boli schopní pretaviť do veľmi osobnej a cielenej pomoci všetkým, ku ktorým sme nevedeli prísť osobne.“ Pavel Mihaľák, umelecký riaditeľ o.z. ČERVENÝ NOS Clowndoctors.

Okrem klaunských videohovorov klauni natáčali vtipné **tematické videá**, ku ktorým sa neskôr pridala relácia **P. R. Á. S. K. (Praktické Rady A Skúsenosti Klaunské)**. Svojich fanúšikov si získala aj klaunská kapela, ktorá vo svojich videoklipech reflektovala aktuálne témy súvisiace s pandemiou. Videá sú dostupné na našich sociálnych sieťach pre všetkých, ktorí sa cítili a stále sa cítia kvôli pandémie v strese či izolácii.

Osobný kontakt je však nenahraditeľný, preto zdravotní klauni hneď, ako to počasie dovolilo, rozbehli klaunské turné po Slovensku s názvom „**Pod oknami**“. Nabalili svoje rekvizity, hudobné nástroje a mikrofóny, aby ich všetci počuli. Pre všetkých zdravotníkov a hlavne malých pacientov, ktorým to dovoľoval zdravotný stav a mohli sa prísť pozrieť k oknám alebo na balkóny oddelení, predviedli klauniádu s cirkusovými klaunskými trikmi, piesňami a veselými pozdravmi.

„Vystúpenie klaunov mi zlepšilo náladu v nemocnici. Páčili sa mi aj klaunovské piesne, boli zábavné a zaslúžili by si odmenu. Aj keď som mohla sledovať vystúpenie až zo 6. poschodia, stálo to za to! :-) “

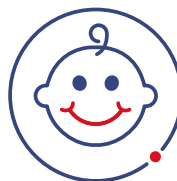
pacientka Marianka (11r.), NÚDCH

Zdravotní klauni taktiež pomáhali zmierniť úzkosť **pacientom z čakania pred nemocnicami** v Bratislave, Banskej Bystrici, Žiline, Prešove a Košiciach. Národný ústav detských chorôb v Bratislave napísal o nás „*Aj vďaka Dr. Žinčicovi a sestričke Lilli, dnešná triáž šla ako po masle. Merali odstupy, kontrolovali teplotu, dezinfikovali bublifukom. Ďakujeme, ČERVENÝ NOS Clowndoctors, za pomoc.*“ A keď bolo treba (od)vážne si nasadili na respirátory klaunské nosy, zakryli sa štítmí a **klaunovali počas celoplošného testovania pred DFNSP Banská Bystrica**, aby mali všetci prítomní veselší deň. Realizovali sme spolu **4 klaunské tour „Pod oknami“** a **175 klauniád pred nemocnicami**.

ZDRAVOTNÉ KLAUNIÁDY

Humor má dvere otvorené

Zakaždým, keď to epidemiologické opatrenia dovolili, zdravotní klauni znova klopali na dvere a navštevovali detské nemocničné oddelenia. Vedenie nemocníc a personál si totiž uvedomujú **prínos klaunského umenia a humoru pre psychickú pohodu detí**, ktorá je tak dôležitá pre liečbu samotnú.

6

Vážime si, že nám vďaka dlhoročnej spolupráci a našej profesionalite preukázali dôveru. Bolo pre nás hrejivé počuť od personálu „**veď vy ste naši, už ste nám tu chýbali**“. Všetci zdravotní klauni z Červeného nosa sú profesionálne **vyškolení aj v oblasti hygienických zásad v zdravotníctve**. Bez ohľadu na to, či je alebo nie je epidémia, presne vedia, ako sa správať v nemocniciach, aby chránili pacientov, personál i seba. Tento rok navyše vybavení respirátormi prísne dodržiavali bezpečný odstup a svojím klaunským umením s ľahkosťou odpútať od strachu a stresu nielen malých pacientov, ale aj ustarostených rodičov, sestričky a lekárov. V období, keď nemohli byť klauni v nemocniciach, ponúkali sme hospitalizovaným deťom možnosť Klaunskej návštevy online.

Malí pacienti s rodičmi ich mohli stretnúť **na oddeleniach a aj v čakárňach pred odbornými ambulanciami** nemocníc kde za rok 2020 mali **1176 osobných klauniád a 76 klaunských návštev online**.

„Chcela by som veľmi poďakovať partičke vašich úžasných klaunov, ktorí prišli rozveseliť a povzbudiť moju (skoro pubertálnu) dcéru. Najprv si myslela, že je na to už veľká a že to bude trápne... ale od prvej sekundy, ako vošli do miestnosti, si Eli získali :) Takto sa už dávno neusmievala. A aj keď odišli, úsmev zostal :) Ešte raz im v mojom a Eluškinom mene poďakujte, robia úžasnú prácu.“

mama Marta a Eli

SMIECH NEPOZNÁ VEK

Aj keď sme ďaleko, sme si blízko

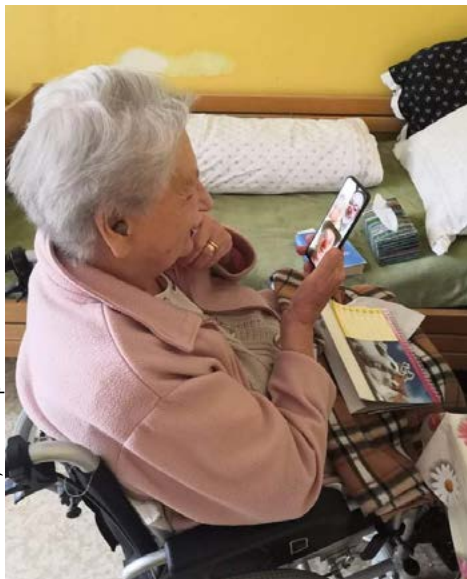

Ľudský kontakt je nenahraditeľný a vzácny, najmä pre starších ľudí. Potrebujú blízkosť iného človeka, zvlášť vo chvíľach strachu a neistoty. Zdravotní klauni ich preto navštevujú cez **Klaunské videohovory a videopozdravy**: „Hoci pre niektorých seniorov je to náročné a nedokážu ani zaostriť pohľad na takých malých ľudí v malom prístroji, pre iných **je takáto návšteva aj vďaka technike skutočným zážitkom**. Užívajú si, že sa môžu spojiť s ľuďmi, ktorí sú kilometre ďaleko, že ich môžu počuť, vidieť, zasmiať sa spolu. Aj keď sme ďaleko, sme si blízko. Kým sa opäť stretneme!“ hovorí zdravotná klaunka Eva Okoličániová / Oľga Havranová.

„Bol to úžasný zážitok, cez modernú techniku (mobil) vidieť tváre a počuť hlasy známych ľudí. Bolo badať dojatie, tiež úsmev na tvárach, ale aj slzy radosti v očiach našich obyvateľov, keď videli zdravotných klaunov Dorotku a Milenku. Od dojatia našich obyvateľov, keď videli zdravotných klaunov Dorotku a Milenku. Od dojatia našich obyvateľov, keď videli zdravotných klaunov v mobile hladkali. Chceli ich mať pri sebe, byť s nimi a spolu sa zasmiať, zaspievať si, porozprávať sa, počúvať ich. Najviac si priali, aby zdravotní klauni opäť medzi nich prichádzali. Niekoľkokrát si spolu zaspievali, zablahoželali k narodeninám a pri lúčení si mnohokrát zamávali.“

Mgr. Božena Schniererová, bývala riaditeľka DD a DSS Kremnica

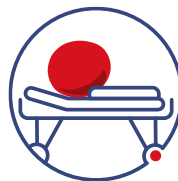
Zdravotní klauni sa snažili byť nablízku aj osobne, ale samozrejme tak, aby to bolo bezpečné pre všetkých. Flexibilne sme reagovali na aktuálnu epidemiologickú situáciu a niekoľko klauniád sa uskutočnilo aj pred **oknami domovov seniorov a domovov sociálnych služieb**. Klauni spievali a hrali na ukulele zatiaľ, čo im seniori tleskali, alebo vykrúcali rukou do rytmu spoza druhej strany okien. Ich prítomnosť pred zariadením a vzájomný pohľad do očí priniesli úsmevy v tú najťažšiu chvíľu. V rámci programu **Smiech nepozná vek** sme v roku 2020 realizovali celkom **91 klauniád** v **19 zariadeniach** pre seniorov, **37 online návštev** a **35 videopozdravov**.

NOS!

S úsmevom na operáciu

8

Čeliť operačnému zákroku nie je jednoduché. Väčšinou je sprevádzaný úzkosťou a neistotou. U detí je predoperačná úzkosť omnoho vyššia ako u dospelých, pretože sú oddelení od ich blízkej osoby.

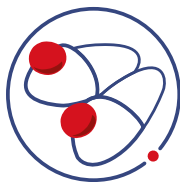
Zdravotný klaun sprevádza malého pacienta na vyšetrenia, cestou vo výťahu či po dlhej chodbe na operačnú sálu. Počas toho mu spieva, robí kúzla, ale najmä sa snaží **odpútať ho od myšlienok na operáciu** a priniesť mu úsmev. Niekedy potrebujú rozveseliť nielen deti, a preto sa klaun venuje aj ich rodičom. V roku 2020 sme realizovali spolu **120 klauniád N.O.S.**

„Rozveseľujú nielen deti, ale aj ich rodičov, lebo niekedy sú to práve rodičia, ktorí majú v čase predoperačnej prípravy a pred operáciou dieťaťa väčší strach ako deti samotné. Zdravotní klauni sú aj pre nich veľkou oporou. Sme nesmierne spokojní s ich prácou a zo srdca im ďakujeme.“

Mgr. Dagmar Divišová, vedúca sestra
Kliniky detskej chirurgie LF UK a NÚDCH Bratislava.

PREZUVKY MÁME!

Na návšteve cez obrazovku

Prezuvky sme si nechali obuté. Aj tak sa dajú opísať návštevy zdravotných klaunov v domácnostiach cez náš online program. Zdravotní klauni navštevujú deti, ktoré sú kvôli ťažkej diagnóze prepustené z nemocnice do domácej intenzívnej liečby. Aj títo malí pacienti potrebujú dôvod na smiech či úsmev. A rozptýlenie v ťažkej situácii uvítajú aj ich súrodenci a rodičia. Tento rok sa nám podarilo uskutočniť rekordný počet prezúvkových návštev – veľkú obľubu si u týchto rodín získali práve Klaunské návštevy online.

V roku 2020 sme realizovali **24 návštev Prezuvky máme** u rodín s ťažko chorými deťmi. Vďaka programu Červený nos Online sme mohli realizovať ďalších **49 návštev cez obrazovku**.

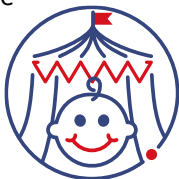
„Keď bol náš dvojročný Šimonko hospitalizovaný, bolo to pre celú rodinu veľmi ťažké obdobie. Bol po operácii, dýchal len za pomoci prístrojov a hadičky mu trčali zo všetkých strán. Deň návštevy zdravotných klaunov bol však iný. Šimonko sa po veľmi dlhom čase začal usmievať. Na chvíľu úplne zabudol na svoje trápenie a na to, že nie je doma. Diagnóza priniesla mnoho obmedzení a my sme museli prestať žiť ako bežne fungujúca rodina. No zdravotní klauni chodia Šimonka rozosmiať aj domov. A spolu s ním aj ostatných. Vždy sa na nich tešíme ako na niekoho, kto je už súčasťou našej rodiny. Sú pre nás darom! Ďakujeme.“

mama Martina

CIRKUS PACIENTO

Predstavenie plné malých zázrakov

Počas Cirkusu Paciento sa dlhodobo hospitalizované deti na onkologických oddeleniach a v psychiatrických liečebniach spolu so zdravotnými klaunami učia klaunské kúsky, aby ich na záver mohli predviesť ostatným. Takto strávený čas je pre nich nielen zábavný, ale **nadobudnuté zručnosti im môžu zvýšiť sebavedomie**, že napriek svojej chorobe zvládnu aj náročné úlohy. „Do Cirkusu Paciento v psychiatrickej liečebni Hraň sa zapojilo približne 80 detí. Tento rok to bolo iné v tom, že sme pracovali s rúškami a niekoľkokrát denne dezinfikovali rekvizity. Ináč prebehlo všetko tak, ako po minulé roky. V nedeľu sme postavili stan a od pondelka sme začali nacvičovať klaunské zručnosti. Téma bola – cirkusový festival. Deti sa učili narábať s rôznymi cirkusovými rekvizitami – taniermi točiacimi sa na paličke, flowerstickmi, kruhmi, diabolom, vejármi. V piatok, po záverečnom vystúpení, si každé dieťa mohlo na pamiatku nechať farebné žonglovacie šatky, aby sa do radostnej nálady Cirkusu Paciento vedeli preniesť kedykoľvek.“ hovorí Gabriela Rajniaková, zdravotná klaunka a koordinátorka programu Cirkus Paciento.

Cirkus Paciento v roku 2020 navštívil **4 zariadenia** po Slovensku a priniesol chorým deťom **21 cirkusových dní**.

„Návštevy vašich klaunov vždy vnímam ako spestrenie našej práce. Je to úžasný pocit, ktorý vo mne pri pohľade na detských pacientov v „akcii“ vyvoláva okamžité nadšenie a chuť sa pridať. Máme veľmi pozitívne ohlasy na návštevy a aktivity klaunov nielen od detí, ale aj od rodičov, a odkedy sa u nás uskutočňujú klauniády ako Cirkus Paciento, tak aj od kolegov z iných pracovišť, ktorí nie sú priamo zainteresovaní. Veľmi oceňujem proaktívny prístup každého jedného klauna, ktorý sa v tomto poslaní angažuje a prináša úsmev aj zábavu tam, kde je to potrebné! Skutočne obrovské ĎAKUJEME!“

Mgr. Martina Dubovcová, PhD., MPH, vedúca sestry,
Univerzitná nemocnica Martin, Psychiatrická klinika

FIDLİKÁRA

Prináša nové podnety

Zrazu počuť štrngot klúčov. Do triedy vstupujú traja klauuni s hudobnými nástrojmi a veľkým kufrom plným tajomstiev. Začína sa Fidlíkára. Predstavenie sa sústreďuje najmä na **zmyslové vnemy**. Deti sa môžu dotýkať rozličných materiálov, skúmať rekvizity a započúvať sa do zvukov jednotlivých hudobných nástrojov. **Nové a nepoznané podnety** vzbudzujú v deťoch záujem a podnecujú ich k väčšej odvahe skúšať nové veci a zdieľať tieto chvíle aj s ostatnými.

Tento rok sme v rámci tohto špeciálneho interaktívneho programu pre deti s autizmom, mentálnym a kombinovaným zdravotným znevýhodnením kvôli pandemickým obmedzeniam pracovali hlavne na novom predstavení. Je určené pre všetky deti, ktoré nás už opakovane videli, aby sme im priniesli nové, rovnako krásne a na mieru šité interaktívne predstavenie.

Program Fidlíkára v roku 2020 navštívil **1 špecializovaný školu**, kde potešil deti **3 predstaveniami**.

11

„Mali sme v našej triede chlapca, ktorý už, žiaľ, zomrel. Tesne predtým ešte zažil predstavenie Fidlíkára – bolo to skutočne dojímavé, pretože reagoval veľmi pozitívne. Neviem si spomenúť, kedy bol taký šťastný, ako práve vtedy počas Fidlíkára.“

učiteľ

NA ZÁZRAKY MÁME NOS

RECENZIA OD ČITATEĽKY klaudie Šmidovej

„Vaša kniha je jedna z tých, po ktorej siachnem vždy, keď si potrebujem pripomenúť, že vo svete sa dejú zázraky. Priznám sa, že od začiatku čítania som mala husiu kožu na celom tele a v očiach slzy od dojatia. Predtým, ako som objavila túto knihu, no najmä Vašu organizáciu, zvykla som si sťažovať na svoj život. Že je príliš ťažký, že mám veľa starostí a podobne. Ale nie je to pravda. Príbehy ľudí, ktoré v knihe vystupovali ma o tom presvedčili. Pre klaunov je veľmi ťažké vykúzliti úsmev na perách chorým deťom, či starým ľuďom. Oni to však dokážu a ja ich za to obdivujem.

Každý jeden z príbehov je výnimočný a je náročné vybrať, ktorý sa mi páčil najviac. Predsa len však je jeden, ktorý ma chytil za srdce asi najviac. Jeho názov je: „40 strán“. Vystupuje v nej pani Hana, pani Alžbeta a doktorka Dialýza Odmeraná. Doktorka Dialýza číta pani Alžbete a pani Hane knihu, ktorá má takmer 1 000 strán. Dostanú sa veľmi ďaleko, keď umrie pani Alžbeta. Dialýza však čítať pani Hane neprestáva, no náhle odnášajú aj Hanu do nemocnice, pretože jej stav sa zhoršil.

Nestihli sa dozvedieť ako kniha skončila. Ostalo 40 strán. Je to smutný príbeh, ale je naozaj veľmi pekne podaný. Do konca som verila, že príbeh skončí šťastne, ale žiaľ nie vždy to tak je. Pre pani Alžbetu a Hanu určite bolo najväčším potešením rozptylenie, ktoré so sebou doktorka vždy nosila.

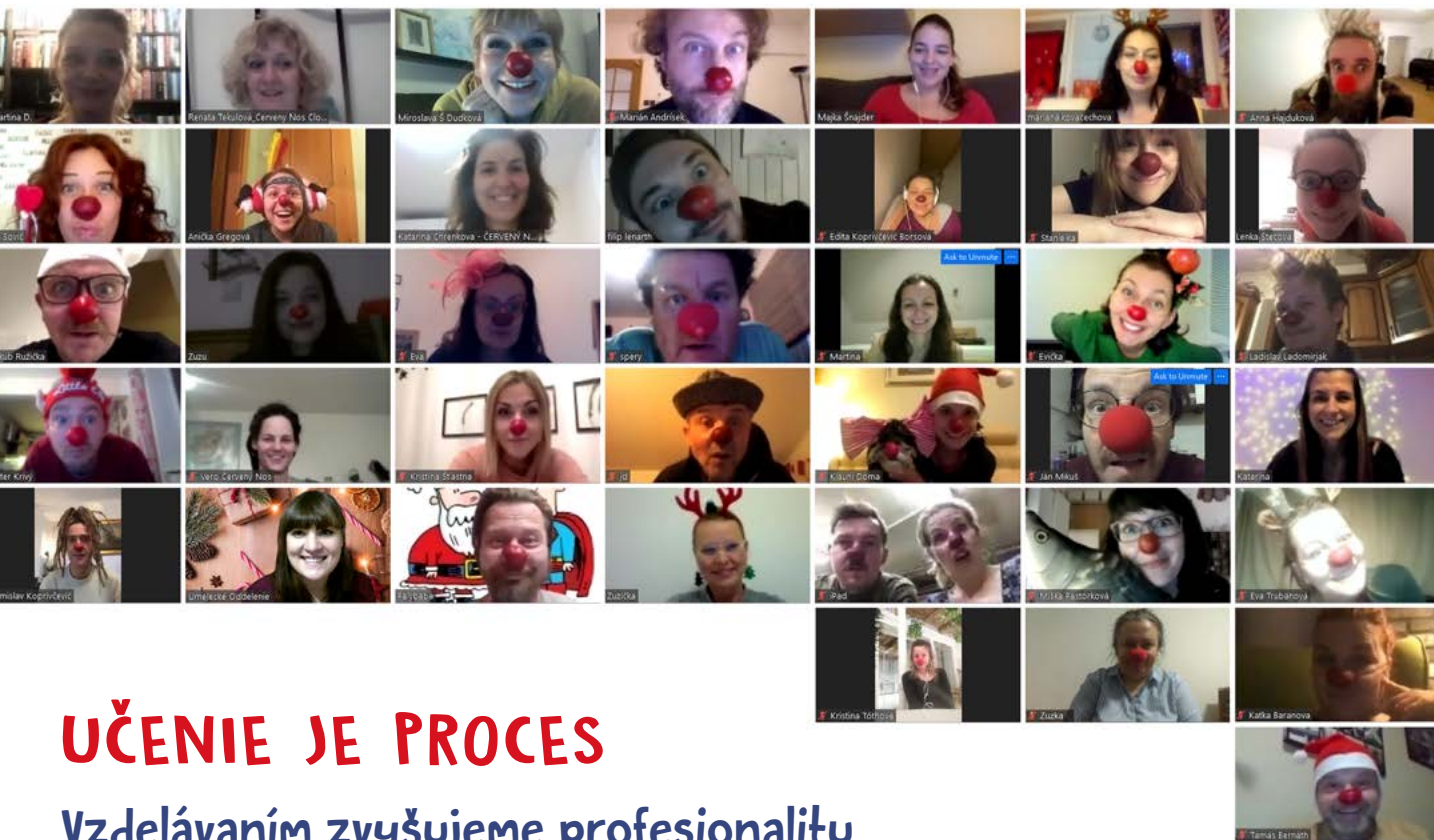
V jednom príbehu zaznela veta: „Niekdedy som rozmýšľal, či to všetko má zmysel, ale už dávno som zmenil názor vďaka vám – klaunom.“ A o tom je celá táto práca. Dodávať nádej, svetlo a úsmev tam, kde to najviac chýba.

Túto knihu by som odporučila každému, nie preto aby videl, že pacienti v knihe majú alebo mali ťažký život, ale aby si vzali príklad z toho, že sa netreba nikdy vzdávať. Nech je to v živote akokoľvek ťažké. Tak ako sa nevzdávajú klauni, len aby deti, či starých ľudí rozosmiaili. Práve ten ich úsmev je zázrakom. Takže názov knihy je absolútne na mieste a krásne vystihuje podstatu celej knihy.“

**NA ZÁZRAKY
MÁME NOS**

si môžete objednať
v pevnej väzbe
alebo ako e-knihu
na veronika@cervenynos.sk

UČENIE JE PROCES

Vzdelávaním zvyšujeme profesionalitu

Aj klauni chodia do školy. Každý klaun musí absolvovať presný model vzdelávania, ktorý pripravili umeleckí riaditelia z 10 krajín spolu so strešnou organizáciou Red Noses International. Tento model pozostáva z teórie v podobe prednášok, ale aj praxe v podobe workshopov a zdravotných klauniád v nemocniciach.

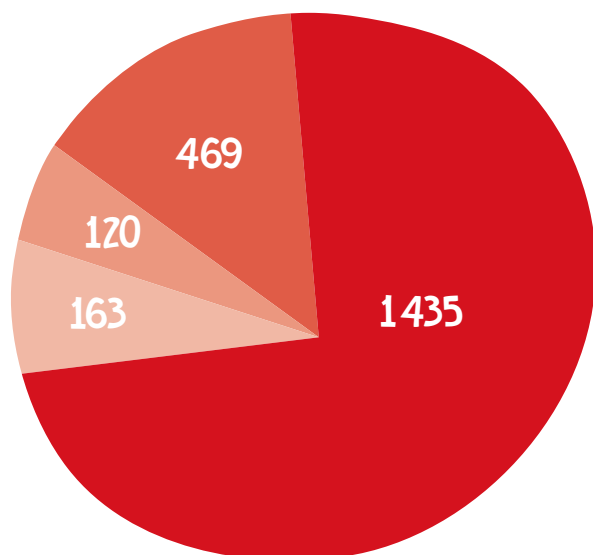
Počas tohto roka naši zdravotní klauni absolvovali väčšinu vzdelávacích prednášok a workshopov v online priestore. Prednášky a workshopy boli národné, ale aj medzinárodné – zastrešené **Medzinárodnou školou humoru (International School of Humor)**. Vzdelávanie zdravotných klaunov je zamerané na prehlbovanie umeleckých zručností, ako aj znalostí z oblasti medicíny, nemocničných postupov, hygieny, psychológie, sociológie, komunikácie a podobne.

Vzdelávacie školenia, workshopy a stretnutia programových či regionálnych tímov, koučingy, supervízie boli súčasťou aj tohto roka.

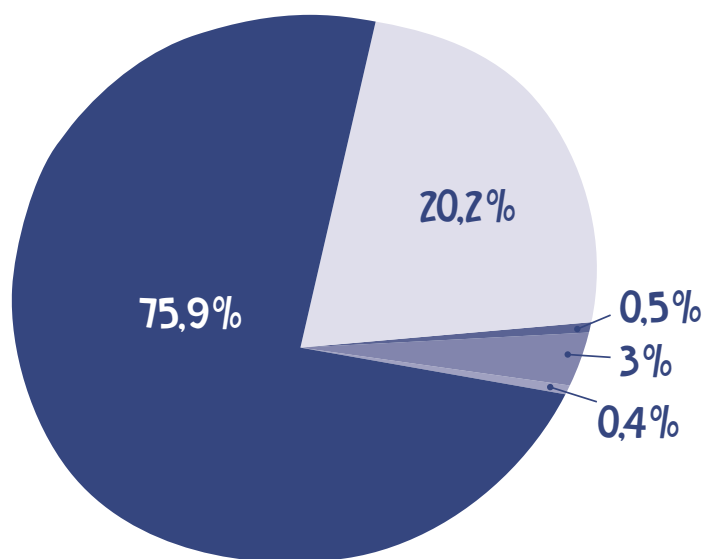
Sme radi, že sa nám podarilo zrealizovať aj **3 semináre Humor v zdravotníctve pre zdravotnícky personál nemocníc**. Poslaním prezentácií a workshopov je poskytnúť lekárom a zdravotníckemu personálu možnosť praktického tréningu špeciálnych humorných techník, ktoré prispievajú k odľahčeniu atmosféry a psychickej pohody.

ČERVENÝ NOS CLOWNDOCTORS v číslach

POČET KLAUNIÁD A PROGRAMOV V ROKU 2020

PREHĽAD PRÍJMOV V ROKU 2020

- Zdravotné klauniády pre deti (vrátane online) 1435
- Zdravotné klauniády pre seniorov (vrátane online) 163
- N.O.S. – Na operačnú sálu 120
- Ostatné programy (vrátane online) 469

- individuálni darcovia 75,9%
- príspevky z 2% z daní 20,2%
- granty 0,4%
- firemné dary 3,0%
- iné 0,5%

Výročná správa za rok 2020 bude zverejnená na našej webovej stránke po schválení Valným zhromaždením a po uskutočnení ročného auditu v 1. polroku 2021.

Aj v roku 2020 mali najväčší podiel na financovaní projektu dary od individuálnych darcov. Vďaka Vám všetkým sa okrem pravidelných návštev detí či seniorov mohli uskutočniť aj naše špeciálne programy.

NECH NIK HLAVU V SMÚTKU NEMÁ.
ZÁZRAČNÝ HUMORIN
PRIESTOR ZLEJ NÁLADÉ NEDÁ.

Klaunský prípravok proti
zlej nálaďe – červený nos
zabalený v špeciálnom balení

350 €

43%
CENY NA
ZBIERKU

DOKTORKA FRČKA STRELENÁ

PONUKA ZDRAVOTNÝCH KLAUNOV

5 €

Prvá kniha
klaunských
príbehov
z nemocníc

100%
CENY NA
ZBIERKU

1 €

Taška,
ktorá
sa NOSí

15

Predaj darčkových predmetov je realizovaný prostredníctvom Verejnej zbierky s názvom Červený nos 2020/2021, ktorá bola zapísaná do registra verejných zbierok pod registrovým číslom SVS-OVS2-2020/022672-002 rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, odbor všeobecnej vnútornej správy, dňa 18.8.2020. Verejná zbierka končí dňa 30. 9. 2021. Verejnú zbierku realizuje občianske združenie ČERVENÝ NOS Clowndoctors so sídlom Klenová 1687/8, 831 01 Bratislava, IČO 30855748.

ĎAKUJEME, ŽE PRINÁŠATE SMIECH DEŤOM DO NEMOCNÍC

- Pravidelným alebo jednorazovým darom
- Firemným darcovstvom
- 2 % z Vašich daní
- Kúpou darčkových predmetov

CHCEM DAROVAŤ

Kliknutím na **zelené tlačidlo** na našom webe môžete veľmi jednoducho darovať online.

Nájdete nás aj na:

SME blog

**ÚDAJE POTREBNÉ
NA POUKÁZANIE 2%**

IČO/SID: **30855748**

Právna forma: **občianske združenie**

Obchodné meno/názov:

ČERVENÝ NOS Clowndctors

Ulica: **Klenová Číslo: 1687/8 PSČ: 831 01**

Obec: **Bratislava – Nové Mesto**

www.cervenynos.sk